

# „De Ster”

TIJDSCHRIFT VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN  
IN NEDERLAND



Redacteur:  
DON VAN SLOOTEN

Assistent:  
A. D. JONGKEES

**1962**  
62ste JAARGANG

---

Uitgave

van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland  
Amersfoortsestraatweg 214, Huizen N.H.

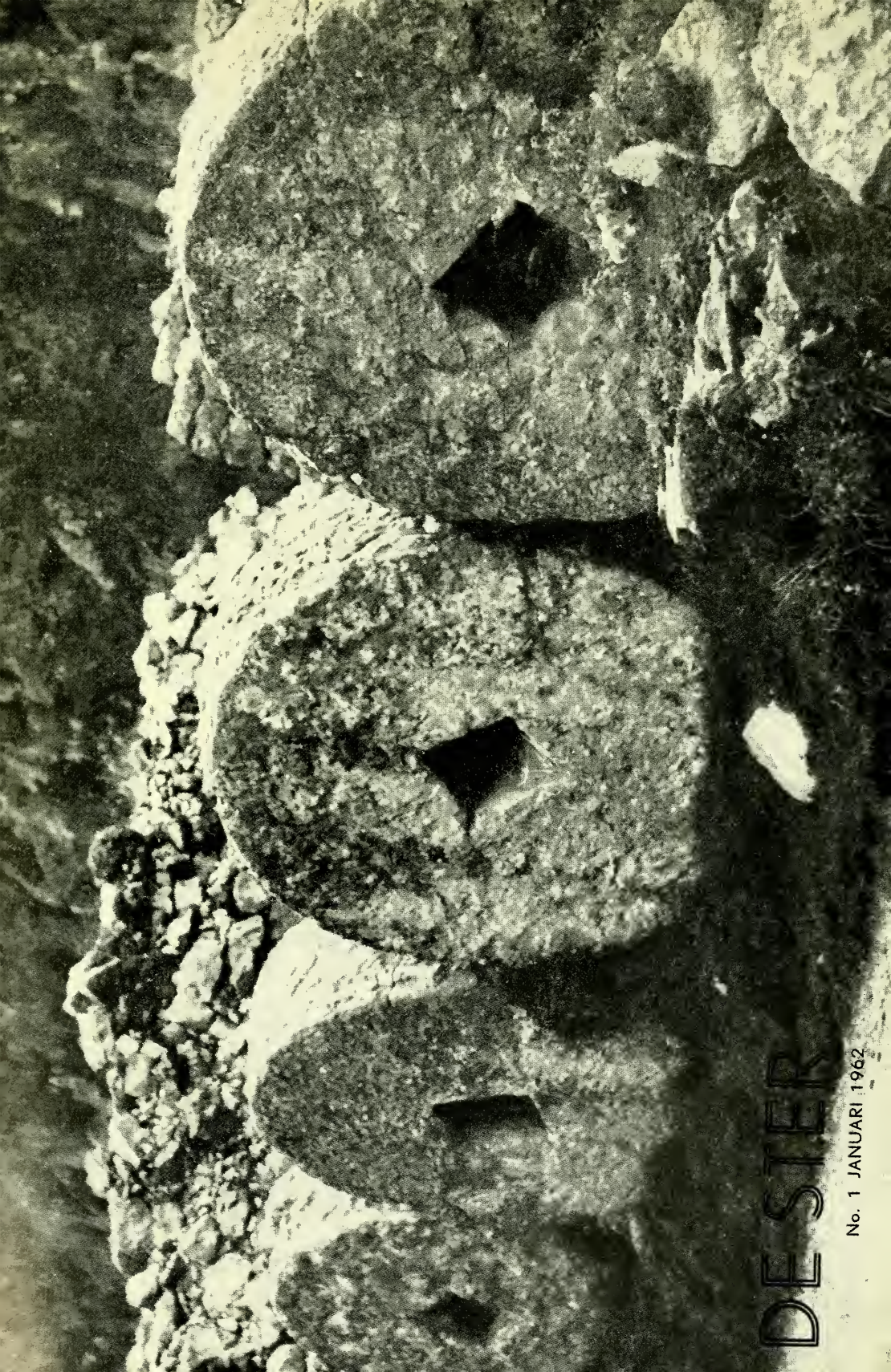
# I N H O U D S O P G A V E :

A	Bladzijde	E	Bladzijde
Aan de nagedachtenis van President J. Reuben Clark Jr. ....	35	Een nieuwjaarsgroet .....	17
Aan de nagedachtenis van een geliefde dode .....	82	Een herinnering aan die goede, oude tijd .....	22
Advies en hoe dat te geven .....	100	Een boodschap van het Eerste Presidentschap .....	39
Aan onze vertalers .....	156	Een herinnering aan 'n herinnering .....	50
Activiteit .....	170	Een overlijdensbericht .....	55
Advertentie .....	173, 295	Er is geen koninklijke weg .....	152
Anders dan anders .....	185	Een nieuwe leider .....	249
Afscheidsgroet .....	266	Een afscheid .....	282
Allerlei .....	319	Een gouden bruiloft .....	288
<b>B</b>		Een nieuw Presidentschap over de Nederl. Zending .....	299
Broederschap .....	239	Een dankbrief van President David O. McKay .....	316
Ben ik mijn broeder's hoeder ....	286	Een levensschets van Elder N. E. Tanner .....	331
<b>C</b>		Een Babylon zonder spraakverwarring .....	383
Conferentiesprokkels 75, 106, 205, ..	234	Een Kerstgroet .....	392
<b>D</b>		<b>F</b>	
De grootste zegeningen schuilen binnenin ons .....	10	Filippenzen 4 : 6 .....	15
De komende Conferentie .....	15	<b>G</b>	
De Patriarch .....	38	Gevleugelde woorden .....	26
Drie vragen .....	53	Gebeurtenissen in de Zending 27, 66, 95, 128, 159, 189, 223, 255, 290, 324, 389 .....	356, 389
De Ringconferentie .....	56	Gedachten van anderen .. 63, 116, 127	
De vraag van de maand 71, 103, 199, 231-263, ..	301	Gouden platen en het Boek van Mornon .....	135
De Zaaier .....	94	Gezonde dranken voor gezonde lichamen .....	171
De eekhoorn en de kraaien .....	113	Gij zult de waarheid verstaan ....	174
Dood en Opstanding .....	114	Geef hun uw steun .....	243
De nauwkeurigheid van Oud-Testamentische bronnen .....	122	Gezien tegen de achtergrond ....	285
De oorzaak van geestelijke duisternis onder de heiligen .....	146	Goed voorbeeld van 90 jaar ....	300
De boodschap van de Profeet ....	147	Gebed .....	332
De wisselwerking tussen lichaam en geest .....	154	<b>H</b>	
De Waarheid .....	214	Het nieuwe Ringpresidentschap ..	37
De terugtocht van de vrees .....	215	Het jaar dat voor ons ligt .....	45
De Tempelreis juni 1962 .....	219	Het leven van de mens in vrijheid ..	48
De dood .....	233	Het raadsel van de brief aan de Hebreërs .....	50, 84
De verblijfplaats van boze geesten en van de geestenwereld .....	245	Het werk in de Zwitserse Tempel ..	74, 158, 188-253
Districtsconferenties .....	252	Het geloof is een gave van God ..	167
Dragers van 't Licht .....	268	Hoffelijkheid .....	203
De jeugdwerkconventie 1962 ....	281	Het zoeken naar onverdiend geluk ..	260
De Profeet Joseph Smith .....	311	Hollanders in Salt Lake City ....	275
De Utrechtse Conferentie .....	348	Het oecumenisch concilie en de Kerk van het Lam Gods .....	313
De Z.H.V. in de Holl. Ring gaat op stap .....	354		
De Heilige Geest der Belofte ....	376		
De Zwitserse Tempel .....	388		

	Bladzijde		Bladzijde
Huisbezoekconventie der Z.H.V. . . .	335	Over het lesboek „De idealen van het Evangelie” . . . . .	280
Hilversum opgenomen in de Holl. Ring . . . . .	337	Ook in de gemeente Antwerpen een 80-jarige . . . . .	289
„Hij stond temidden van hen” . . . .	364	Over het goed praten van fouten . .	296
Hulpactie invaliden . . . . .	372	O.O.V. Conventie . . . . .	317
I		Orgelfonds, Wijk Rotterdam-N. . .	382
Indien gij het van ganser harte wilt Indrukken over de Tempelreis juni 1962 . . . . .	181 251	P	
In memoriam Prinses Wilhelmina	374	Paaszegeen . . . . .	132
J		R	
Johannes Huss . . . . .	221	Rectificatie . . . . .	274
Jan Pieter Schouw . . . . .	339	Ringconferentie te Rotterdam . . . .	333
K		S	
Kent ge uw Evangelie? 19, 41, 90, 140, 210, 240, 307, 344, . . . . .	118, 365	„Softbal” in Nederland . . . . .	186
Korte mededeling . . . . .	187, 318	T	
Korte verhalen . . . . .	254	Tienmaal tien voor de O.O.V. van Rotterdam-N. . . . .	144
Kritiek . . . . .	343	Tachtig jaar . . . . .	155
Kerstmis 1962 . . . . .	363	Tweeërlei invloed . . . . .	184
L		U	
Leer en Verbonden 14 : 7 . . . . .	55	Uit de Hollandse Ring . . . . .	244
Laat ons betere ouders zijn . . . . .	117	V	
M		Vertalen: overzetten van woorden	12
Monumenten uit een ver verleden	7	Verslag van de Hollandse Ring . .	269
Medicijnmeesters? . . . . .	47	W	
Mededeling . . . . .	164	Wat met Petrus en Petra . . . . .	3
Muziekavond Haagse wijk . . . . .	182	Wie is aan 's Heren zijde? . . . . .	24
Moeders - en hun behoefte aan nodig zijn . . . . .	328	Wat is een Patriarchale zegen? . .	87
Matthew Cowley spreekt . . . . .	370	Wees verstandig en houd je aan de feiten . . . . .	183
M. Mannen en Arenleestersconferentie . . . . .	379	Wat wij ons ernstig voornemen . .	228
N		Wilt u meteen of later betalen? . .	306
Nieuws uit de Hollandse Ring 23,	265	Wat weet u van het concilie? . . . .	341
Nieuws uit de Zending . . . . .	44	Wanneer de dood zich aanmeldt . .	350
Nog iets over de Dode Zeerollen	149	Wat is een Heilige der Laatste Dagen . . . . .	360
O		Z	
Onze Vader . . . . .	151	Z.H.V. Presidenten in Ring en Zending! . . . . .	63
Ook in de gemeente Sneek een 80-jarige . . . . .	213	Zijn tegenslagen werden tot kansen	64
O.O.V. Conferentie 9, 10 en 11 juni 1962 . . . . .	217	Zeggen en doen . . . . .	112
		Zo sprak Abraham Lincoln . . . . .	196







DESTER

No. 1 JANUARI, 1962

# De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

## OP DE OMSLAG:

Reusachtige stenen wielen, gevonden onder ingestorte bouwwerken in Mexico.

62ste JAARGANG

Nr 1

## INHOUD:

	Blz.
Wat met Petrus en Petra? . . . . .	3
Monumenten uit een ver verleden . . . . .	7
De grootste zegeningen schuilen binnen in ons . . . . .	10
Vertalen: overzetten van woorden uit de ene taal in de andere. . . en nog wat! . . . . .	12
De komende Conferenties . . . . .	15
Filippenzen 4 : 6 . . . . .	15
Een nieuwjaarsgroet aan de lezers van de Ster . . . . .	17
Kent gij Uw Evangelie? . . . . .	19
Een herinnering aan die „goede, oude tijd” . . . . .	22
Nieuws uit de Hollandse Ring . . . . .	23
Wie is aan 's-Heren zijde? . . . . .	24
Gevleugelde woorden . . . . .	26
Gebeurtenissen in de zending . . . . .	27

Redacteur: J. HENRY VOLKER, President der Nederlandse Zending  
Assistent: A. D. JONGKEES

Administratie: Amersfoortsestraatweg 214, Huizen N.H.

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus  
van de Heiligen der Laatste Dagen  
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 2,50 PER HALF JAAR

GIRONUMMER 240615 - AMERSFOORTSESTRAATWEG 214 - HUIZEN N.H.

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER

VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

## **Wat met Petrus en Petra?**

### DE DODE-ZEEROLLEN ANTWOORDEN

*Het volgende artikel is het eerste van een serie betreffende de nieuwste ontwikkelingen van de ontdekking van de Dode-Zeerollen, van de hand van Dr. O. Preston Robinson, wiens belangstelling en studies verscheidene geschriften hebben voortgebracht, o.a. zijn onlangs uitgekomen boek „The Dead Sea Scrolls and Original Christianity”.*

De opwinding, die op de eerste ontdekking van de Dode Zeerollen volgde, is voorbij. Thans gaan de bijbelgeleerden in betrekkelijke rust voort met het verzamelen, rangschikken, ontcijferen en vertalen van de reeds gevonden kronieken en van die, welke hun voortdurend door nieuwe ontdekkingen blijven toevloeien. Dit is het belangrijke en omvangrijke werk, dat met alle waardevolle ontdekkingen gepaard gaat. Over het algemeen moet zulke arbeid buiten het licht van de publiciteit worden verricht om de details zo bijeen te krijgen, dat urgente vragen beantwoord kunnen worden en nieuw licht op het betrokken onderwerp kan worden geworpen.

Met dit soort werk is men nu, wat de Dode-Zeerollen betreft, bezig. Behalve de reeds verzamelde berg van oude kronieken en fragmenten van oude geschriften, worden er nog steeds nieuwe binnengebracht en rollen, nog in het bezit van de Bedouïnen, komen stuk voor stuk in handen van de geleerden. Van deze nieuwe vondsten nu, en door nieuwe interpretaties van reeds verzamelde verslagen, worden nieuwe antwoorden gegeven op verwarring stichtende strijdvragen.

Een van de vele geschilpunten veroorzakende passages in het Nieuwe Testament is het 18de vers van Mattheüs 16. Zoals ge weet vroeg Jezus Zijn discipelen: „Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?”

De discipelen antwoordden dat sommigen dachten dat hij Johannes de Doper was, anderen dat hij Elias en weer anderen, dat hij Jeremia of een van de profeten was.

Jezus ging op het onderwerp door en vroeg: „Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?” Op die vraag gaf Petrus rechtstreeks antwoord: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods”.

Toen zeide Jezus tot Petrus: „Zalig zijt gij, Simen Bar-Jona; want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is.

„En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra, zal Ik mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen”.

Over deze teksten is verschil ontstaan, n.l. over de vraag wat Jezus met die „petra” bedoelde. Sommige geleerden geloven, dat de „petra” Petrus was en Jezus met deze verklaring bevestigde, dat Zijn kerk op Petrus zou worden gebouwd. Een van de eerste bisschoppen van Rome heeft deze passage inderdaad zo uitgelegd en beweerd, dat de autoriteit van de Roomse Kerk, volgens goddelijke opdracht van Jezus, op Petrus rust en dat deze de eerste vader (paus) van de kerk was.

## DE INTERPRETATIE VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN:

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft een andere kijk op de betekenis van Jezus' verklaring. Zij beweert, dat Hij in deze passage de rots van openbaring bedoelde en zeide, dat Zijn kerk op die rots zou worden gebouwd.

Ten bewijze van de juistheid van deze opvatting, wijzen de leiders van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen er op, dat een nauwkeurige lezing van deze tekst in Mattheüs duidelijk aantoonde, dat Jezus over de rots van openbaring sprak. In de voorgaande tekst zeide de Heiland tot Petrus: „Vlees en bloed hebben u dit niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemel is”. Voorts staat in de woorden: „Gij zijt Petrus en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen” het woord petra niet met een hoofdletter geschreven en is het dus een verwijzing naar de mededeling van openbaring in de voorgaande tekst. Bovendien wijzen de Mormoonse kerkleiders op de grote nadruk, die door Jezus en de profeten vanaf den beginne tot nu toe, op de belangrijkheid van openbaring is gelegd. Verder heeft de Laterdaagse Kerk nog andere standaardwerken, het Boek van Mormon, de Parel van Grote Waarde en Leer & Verbonden, die zonder enige twijfel duidelijk maken, dat de openbaringen van God aan Zijn profeten in oude tijden en de openbaringen, aan Joseph Smith en zijn opvolgers in deze Kerk de vaste rots vormen, waarop onze Heer Zijn Kerk altijd heeft gebouwd en Zijn volk heeft geïnstrueerd.

## NIEUW BEWIJS DOOR DE DODE ZEE-ROLLEN GELEVERD

De Dode Zee-rollen leveren thans het bewijs, dat de interpretatie van de Heiligen der Laatste Dagen correct is. Dat is uit een recente vertaling van nieuwe fragmenten uit de grotten van Qumram gebleken, namelijk dat openbaring de rots is, die Jezus bedoelde en dat het deze rots was, waarop Jezus beloofde Zijn kerk te zullen bouwen.

## GELEERDEN, DIE AAN DE ROLLEN WERKEN

In deze tijd zijn geleerden uit verschillende landen, w.o. de Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk, Duitsland en Israël, voortdurend met het

onderzoek en de bestudering van de rollen bezig. Van bevoegde zijde wordt geschat, dat nog maar een klein gedeelte van de ontdekte schriftuur aan het daglicht is gekomen. Bovendien vormen de rollen en



fragmenten, die de geleerden thans onder handen hebben, zulk een enorme hoeveelheid literatuur, dat er jaren voor nodig zullen zijn om die behoorlijk te ontcijferen, te vertalen en uit te leggen.

Een van de geleerden, die nu aan die geweldige taak bezig is, is Vader J. T. Milik van de Franse school te Jeruzalem. In een onlangs verschenen publicatie van een Aramees fragment van het Testament van Levi, dat in een van de grotten van Qumram werd gevonden, vestigt Vader Milik de aandacht op het 18de verse van het 16de hoofdstuk van Mattheüs, dat, zo zegt hij, „in het licht van het nieuwe bewijs zeker opnieuw in beschouwing moet worden genomen”. Met andere woorden: Vader Milik geeft hier toe, dat de traditionele opvatting, door de Roomse kerk gehuldigd, wel eens fout kon zijn. Vader Milik’s conclusie is gebaseerd op zijn vertaling van het Aramese fragment van Levi, dat hij als volgt interpreteert:

„En ik zag de hemelen geopend, en beneden mij zag ik een hoge berg, die tot aan de hemelen reikte, en ik stond er op. En de poorten des hemels werden voor mij geopend en een engel zeide tot mij. . .”

Vader Milik identificeert deze berg als „Abel Mayin”, die dicht bij de helling van de berg Hermon ligt. Hij grondt dit op de studies, die hij van de rollen heeft gemaakt. Deze bijzondere plaats heeft voor de Joodse gelovers in Openbaring een belangrijke symbolische betekenis. Zij geloven dat, daar zijn hoogte tot in de hemel reikt en aan zijn voet de Jordaan stroomt, de berg zowel de hemel als de hel symboliseert.

Het was op deze berg, dat Levi zijn openbaring ontving en de Joden geloven ook, dat Henoch, de bemiddelaar tussen God en de mens, hier vele van zijn openbaringen kreeg. Ook zijn er geleerden, die geloven dat Jezus daar dicht bij was, toen hij de woorden sprak, die in het 16de hoofdstuk van Mattheüs staan opgetekend en ook, dat op deze berg de transfiguratie plaats had.

Vader Milik wijst er op, dat de naam Petrus, door Jezus aan Simon gegeven, „rots” betekent, doch dat het Aramese woord voor rots „kepha” is. Het woord kepha wordt in andere Aramese fragmenten van Qumram gebruikt om de „rots” (of berg) te beschrijven, waarop Mozes zijn openbaringen ontving. Vader Milik gelooft, dat de „kepha” gemakkelijk het woord kon zijn geweest, dat in het 18de vers van Mattheüs 16 in de plaats had moeten komen van het woord petra en bijgevolg betrekking zou hebben gehad op „de berg van openbaring”. Dit zou in overeenstemming zijn geweest met de Joodse traditie, die zegt, dat deze speciale plaats de Berg van Openbaring was en dat Jezus in deze tekst op dit symbool doelde en niet op Petrus.

In zijn commentaar op Vader Milik’s uitlegging, gaf Dr. Allegro deze interessante beschouwing:

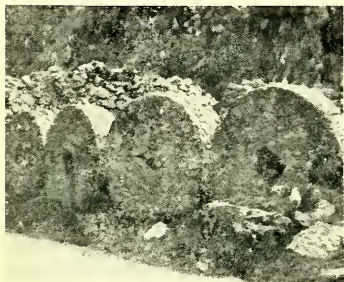
„Wat de historische waarheid achter deze kroniek ook moge zijn, de opvatting, dat op deze bijzondere, heilige berg goddelijke openbaringen werden gegeven, is weer eens gebleken goed te passen in deze wel gevormde traditionele tekening”.

De zuivere ouderdom en zuivere oorsprong van de Dode Zee-rollen moeten nog blijken. Het is echter van buitengewoon belang, dat deze

oude kronieken, die onlangs aan het licht kwamen, naar men van bevoegde zijde gelooft, zijn geschreven en bewaard vóór, gedurende of kort na het aardse leven van de Heiland. Dat maakt ze ongeveer een duizend jaar ouder dan enig andere originele bijbelse kroniek.

Het is van buitengewoon grote betekenis, dat deze oude kronieken thans het antwoord geven op strijdvrage.

---



## **Monumenten uit een ver verleden**

(slot)

**Oudheidkundige vondsten, in vergelijking met hetgeen het Boek van Mormon vertelt.**

„Tijdens mijn zending 29 jaar geleden” — aldus Dewey Farnsworth, de auteur van *Book of Mormon Evidences in Ancient America* — stuitte ik steeds op heftige tegenstand wanneer ik sprak over de vorderingen, die de Nephieten en Jaredieten maakten in het gebruik van zulke voorwerpen als het wiel, ijzeren en stalen gereedschappen, paarden, enz. als lastdieren, en in de kennis van een geschreven taal in Peru en in Noord-Amerika. Deze vier voorname punten werden nu door sommige van onze beste archaeologen met zo veel overtuiging besproken, dat de rest van de denkende mensheid het bestaan er van zal moeten toegeven. De enige argumenten er tegen komen dan van oude publicaties, die uit de tijd en fout zijn.

Ik zal hier enige veranderingen noemen, die in de laatste jaren ten gunste van het Boek van Mormon hebben plaats gehad.

„De archaeologen van Mexico wisten reeds lang, dat de oude Mexicanen het wiel kenden en toepasten en er waren talrijke stukken speelgoed op wielen, enz. in het Nationale Museum aanwezig. Maar om de een of andere onbekende, geheimzinnige reden zou geen enkele Noord-Amerikaanse geleerde openlijk het bestaan van het wiel in pre-Columbiaanse tijden toegeven, misschien wel alleen om hun ontkenning van het be-

staan van een Oude Wereld kracht bij te zetten. In sommige wetenschappelijke geschriften echter, door een leek nooit gezien of gelezen, werd van tijd tot tijd gewag gemaakt van het feit, dat de vroegere Amerikanen het wiel kenden, niet alleen in de prae-Columbiaanse tijd, maar ook in de vroegere dagen van de zogenaamde Toltec-Aztekenbeschaving. In *American Antiquity* van april 1946 schreef Dr. Gordon F. Ekholm een artikel „Speelgoed op wielen in Mexico”. Nu de waarheid eenmaal bekend was, had het geen zin meer vol te houden, dat wielen in het oude Amerika onbekend waren. In het blad *Natural History* van oktober 1950, het officiële orgaan van het Amerikaanse Museum van Natuurlijke Historie, verscheen een artikel, waarin werd erkend, dat het wiel de Prae-Columbiaanse volken bekend was, met afbeeldingen van een stuk speelgoed op wielen, dat in Mexico was gevonden, alsmede een ander stuk speelgoed op wieltjes van de Oude Wereld. Het exemplaar van Mexico is van aardewerk en dat van de Oude Wereld is van brons. Deze beide werden met elkaar vergeleken. Deze vergelijking echter zou veel deugdelijker zijn geweest, indien een stuk spelgoed op wieltjes van aardewerk uit de Oude Wereld was getoond, want een aantal daarvan, sprekend gelijkend op die van Mexico, zijn in oude overblijfselen in noordelijk Indië en Irak ontdekt”. (*America's Ancient Civilizations*, pag. 14-15).

Het oude denkbeeld van een oversteek via de Behringstraat heeft thans bijna geheel plaats gemaakt voor die via een oceaan in twee groepen. „Toen ik de heer Mason vroeg wat hij eigenlijk met een volbloed Indiaan bedoelde, indien, zoals hij beweerde, al onze Indianen van Mongolen afstamden, die Amerika via de Behringstraat waren binnengekomen, wist hij niet goed wat te antwoorden, maar hij verklaarde, dat het artikel 25 jaar geleden was geschreven en dat men sinds dien van mening was veranderd. (*America's Ancient Civilizations*, pag. 11, A. H. Verrill).

Wij kennen minstens drie groepen, die per schip uit de Oude Wereld kwamen: de Jaredieten, de Nephieten en de Mulekieten.

Met de nieuwe bewijzen van contacten tussen de Oude Wereld en het oude Amerika, die zich opstapelen, verlaten de archeologen bovendien meer en meer hun vroegere standpunt en geven in de meeste gevallen nogal schoorvoetend toe, dat er talrijke contacten tussen de Oude en de Nieuwe Wereld in het verre verleden waren, eeuwen vóór de komst van de Spanjaarden. (*America's Ancient Civilizations*, pag. 18).

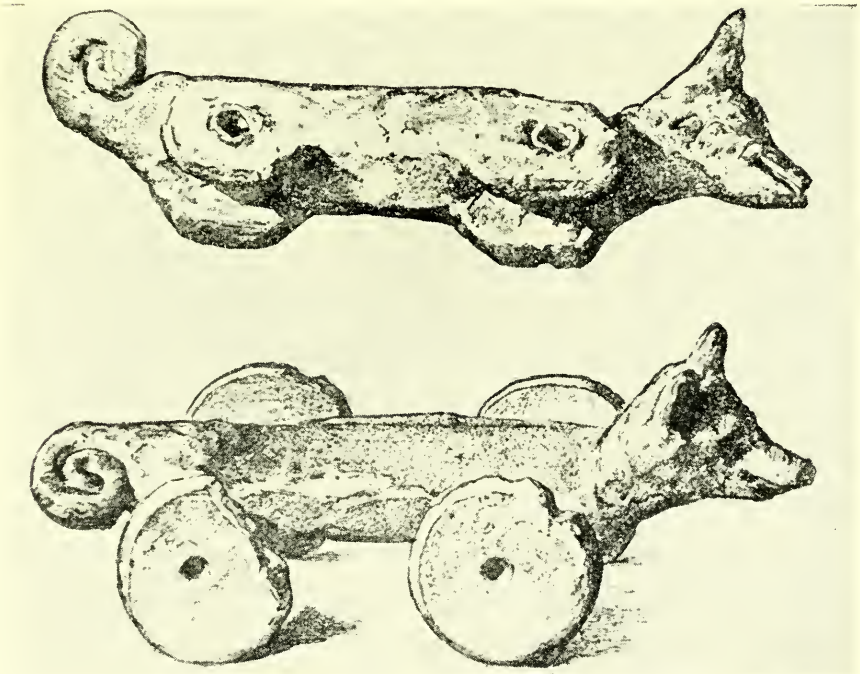
En vreemd genoeg brengen bijna al die veranderingen in opvattingen het Oude Amerika dichter bij het Boek van Mormon.

Tot zeer onlangs was het in de ogen van de meeste oudheidkundigen de reinste ketterij om alleen maar te veronderstellen dat er verband bestond tussen de beschavingen van de Oude Wereld en die van Amerika. Die van de oude school keerden zich heftig tegen zulk een theorie en beweerden dat er niets was dat er op wees, nog minder bewees, dat er

enig verband bestond, zeggende, dat de oude Amerikaanse kunst, het aardewerk, het beeldhouwwerk, de weefsels, de gebouwen en al het andere, tot de zo genaamde Amerikaans-Indiaanse beschaving behorend, typisch Amerikaans waren. Er waren geen gekweekte planten, geen huisdieren aan beide continenten vóór de komst van de Spanjaarden bekend, beweerden zij; niets dat op enige samenhang van ras of taal wees en het belangrijkste van alles was wel, dat het wiel aan het prae-Columbiaanse Amerikaanse ras totaal onbekend was.

Met al deze beweringen waren zij verkeerd en wonder boven wonder: zij beginnen dit nu toe te geven.

„De prae-Columbiaanse Amerikanen kenden het wiel en de archeologen wisten dat. En toch, toen ik de ontdekking van reusachtige stenen wielen in Tiahuanaco mededeelde en vertelde dat zij onder grote steenbrokken van omgevallen gebouwen begraven lagen en geen Europees een voorafgaand rapport over de opgravingen in Tiahuanaco verklaard konden zijn, zoals de wijzen beweerden, werd ik uitgelachen. In de Wendell Bennett dat hij onder andere voorwerpen een stenen wiel of maalsteen had gevonden. Toen dit rapport echter later werd gepubliceerd, waren alle verwijzingen naar het wiel weggelaten. (*Ancient Civilizations*, pag. 14).



Speelgoed op wieltjes uit het Nephietische tijdperk

## **De grootste zegeningen schuilen binnen in ons**

De grootste zegeningen voor de mensen schuilen binnen in ons en zijn binnen ons bereik, maar wij sluiten onze ogen er voor en kunnen ze niet zien. De grootste van alle kunsten is de kunst van samen te leven. Indien wij, in onze menselijke verhoudingen, bemind wenssen te worden, moeten wij beminnenswaardig zijn. De enige manier waarop wij kunnen hopen bemind te worden is om er niet langer naar te vragen, maar liefde te geven. Liefde ontvangt ge alleen, wanneer gij die ook aan anderen schenkt. Het is altijd verdrietig te horen, dat er moeilijkheden en misverstanden in de gemeenten zijn. Het doel van ons Evangelie en van onze organisaties is elkander te leren begrijpen, opdat er liefde en harmonie zal zijn. De Heer wil, dat wij boven de jalouzietjes en onenigheidjes uitgroeien.

Velen van ons zijn eigenlijk net kleine kinderen. Kinderen zeggen: „Ik wil de eerste zijn, ik wil de leiding hebben”. En wanneer zij hun zin niet krijgen, gaan ze huilen en zeggen „Ik speel niet meer mee, ik ga naar huis”.

Wij moeten daar als volwassenen boven staan om in de wereld van enig nut te zijn. Als wij gemeenten bezoeken, komen wij er zo velen tegen, die meer aan de positie denken, die de een boven de ander plaatst, dan aan dit: „Ben ik wel bekwaam genoeg om zulk een verantwoordelijkheid op mij te nemen? Ben ik er sterk genoeg voor? Heb ik tijd om er hard voor te werken en begrijp ik, wat er van mij zal worden verlangd? Waar geluk en voldoening of gemoedsvrede komen alleen wanneer wij onszelf vergeten en alleen denken aan de dienst die wij kunnen bewijzen. Een mensenziel heeft grote waarde in Gods ogen; wij hebben een grote verantwoordelijkheid jegens de mensen, wier welzijn in onze handen ligt. De positie van president(e) van welke organisatie ook betekent dus niets, als die niet wordt gebruikt ten behoeve van de kostbare zielen, die aan onze zorg zijn toevertrouwd, om hen door ons voorbeeld van geduld, liefde en welwillendheid te helpen en te leiden. Natuurlijk is de keus voor posities in kleine gemeenten slechts beperkt. Niet velen hebben daar ervaring genoeg om te leiden, maar in deze gevallen kan een man of vrouw, die nederig en gewetensvol is, door ondervinding groeien.

Anderzijds, waar iemand de positie gebruikt om macht uit te oefenen, doet hij of zij het vertrouwen, dat in hem of haar werd gesteld, geweld aan en hoedt de schapen niet zoals God dit heeft geboden.

Een goed leider is degeen, die door geduld en begrip en door werk aan anderen over te dragen, het respect en de steun van de leden krijgt.

De leden hebben natuurlijk deel aan het succes of de mislukking van het welzijn van de gemeente. Soms gaat het een lege geest vervelen en

houdt hij er mee op. Deze gaat fouten zoeken en iemand de schuld geven om zelf niet schaakmat gezet te worden. En zo vernietigen de onruststokers de schakels, die een goede organisatie bijeen houdt in plaats van deze sterker te maken. Eén tegenwerkend lid kan het goede teniet doen, dat verscheidene anderen met hard werken tot stand brachten.

Een goede houding bouwt op; één slechte breekt af.

In het wondervolle evangelie werken wij niet alleen, wij ontvangen ook. De mensen houden niet van ons om onszelf of om de posities, die wij bekleden, maar om de eigenschappen die wij bezitten, onze goedheid, ons begrip en onze rechtvaardigheid jegens anderen.

Naarmate wij deze eigenschappen meer in ons leven toepassen zullen anderen ons meer gaan liefhebben. Naarmate wij die eigenschappen verliezen, vermindert ook hun liefde. Laten wij over deze dingen nadenken en nagaan of zij op een of andere manier op onszelf van toepassing zijn. Zij hebben niet altijd op iemand anders betrekking.

Wij zijn allen menselijk, wij maken allen fouten. Maar onze verlangens en onze pogingen om beter te doen, om te leren en de verantwoordelijkheid jegens onze roeping beter te gevoelen zullen ons oordelen.

Bekering is een van onze grootste en schoonste geboden. Zij geeft ieder van ons een kans het boek met in het verleden begane fouten te sluiten en opnieuw te beginnen en het beter te doen.

Denk aan deze dingen, wanneer ge over iemand oordeelt, die een ambt kreeg toegewezen. Laten wij opbcuwend en niet afbrekend zijn in onze houding jegens diegenen, die boven ons zijn geplaatst. Laten zij, die over de leden zijn gesteld, hetzelfde doen.

Bijna 2000 jaar geleden schreef de Apostel Paulus een brief, die in de wereldliteratuur zeer beroemd is geworden. Het is onmogelijk zijn invloed op de menselijke denkwijze en levenshouding te schatten. Zijn woorden hebben heden niets van hun macht en invloed verloren. Voor de wereld misschien wel, en wij hebben thans meer dan ooit deze woorden nodig.

Het 13de hoofdstuk van I Corinthe schijnt het volledige antwoord op alle levensvragen te geven.

„Al ware het, dat ik de talen der mensen en der engelen sprak, en de liefde niet had zo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden.

„En al ware het, dat ik de gave der profetie had, en wist al de verborgenheden en al de wetenschap, en al ware het, dat ik al het geloof had, zoodat ik bergen verzette, en de liefde niet had, zoo ware ik niets.

„En al ware het, dat ik al mijn goederen tot onderhoud der armen uitdeelde en, al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf, opdat ik verbrand zou worden, en had de liefde niet, zoo zou het mij geen nuttigheid geven.

„De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, *zij is niet opgeblazen.*

„Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad;

„Zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid;

„Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen.

„De liefde vergaat nimmer meer; maar hetzij profetieën, zij zullen teniet gedaan worden; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal te niet gedaan worden.

„Want wij kennen ten deele, en wij profeteeren ten deele;

„Doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten deele is, te niet gedaan worden.

„Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zoo heb ik te niet gedaan hetgeen eens kinds was.

„Want wij zien nu door eenen spiegel in eene duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten deele, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.

„En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde.

Fawn W. Volker.

---

## **VERTALEN:**

overzetten van woorden uit de ene taal  
in de andere . . . en nog wat!

Hoewel het beoordelen van bekwaamheid in vertalen niet tot mijn arbeidsterrein behoort (daar is een speciaal comité voor) acht ik het toch een goed denkbeeld over de kunst van vertalen (want vertalen — goed vertalen — is een kunst, die geleerd moet worden) in ons kerkelijk periodiek iets te zeggen, in de hoop:

1. dat allen, die hun tijd en energie aan het vertalen van werken voor de Nederlandse zending wijden, op de Ster zijn geabonneerd en deze regels dus zullen lezen;
2. dat met hetgeen ik hier te berde breng, diegenen onder hen, voor wie dit werk betrekkelijk nieuw is, een beetje geholpen mogen zijn.

Ik zeg „een beetje”, want ik ben natuurlijk niet bij machte moeilijkheden te helpen voorkomen, wanneer die voortspruiten uit een gebrekige kennis van het Engels of het Nederlands, of van beide. Wel beschouwd is dat feitelijk ook de enige bron, waaruit de moeilijkheden voortkomen. Doch ik kan wellicht wel met een enkele richtlijn en een

paar voorbeelden van verkeerd vertalen dat „beetje” verschaffen. Om met de beginners in het vertalen te beginnen: Het is begrijpelijk, dat deze in hun bevangenheid tegenover het ongewone werk en onder de druk van hun verantwoordelijkheid zich niet de minste afwijking van de originele tekst durven te veroorloven. Zij vertalen letterlijk. Dat dit vaak tot krom, zelfs tot onmogelijk Nederlands leidt, behoeft geen betoog.

Het spreekt vanzelf, dat men over een flinke dosis kennis van de eigen taal moet beschikken om die fout te vermijden en bij het tegenkomen van een uitdrukking of zin in het Engels, die bij een letterlijke vertaling krom Nederlands zou opleveren, moet kunnen zeggen: „Zo staat het er in 't Engels, maar in 't Nederlands zeggen wij dat niet; daar zal ik wat anders voor in de plaats zetten”. Dat betekent dus, dat men met wat kennis van beide talen en een woordenboek niet moet denken, dat men nu kan vertalen. Want nu komt de moeilijkheid. Wat moet dat andere, dat voor een letterlijke overzetting in de plaats behoort te komen, dan zijn? Natuurlijk — en daarin schuilt de moeilijkheid — moeten de betekenis en de strekking van de originele tekst en de bedoeling van de schrijver onaangetast blijven. Laten wij een eenvoudig voorbeeld nemen. Het Engelse woord *flesh*. Herhaaldelijk wordt dit woord in de Engelse kerkliteratuur gerbuikt met betrekking tot het leven van de mens op aarde: *The privilege of receiving the gospel while in the flesh*, bijvoorbeeld. De beginner (en niet alleen deze) vertaalt „in the flesh” met „in het vlees”. In het Engels gaat die uitdrukking best, om de eenvoudige reden, dat die taal twee woorden voor „vlees” heeft, nl. „Flesh” (het levende omhulsel van onze geest) en „meat” (dat op tafel komt). Er is hier niet het minste bezwaar om het Engelse „in the flesh” te vertalen door „tijdens het leven op aarde, het sterfelijke leven of aardse leven”. De bedoeling, noch de betekenis worden hierdoor aangetast en men schrijft behagelijker Nederlands.

Nu enige voorbeelden van te letterlijke vertaling, die ik bij het reviseren tegen kwam. Mogelijk herkent een vertaler zijn eigen werk, doch laat hij of zij dan bedenken, dat ik ze niet aanhaal met een onvriendelijk cogmerk, maar met de bedoeling, dat men bij het vertalen de voetangels en klemmen indachtig is. Zo zag ik het woord „*disobey*” vertaald door *on gehoorzamen*, een woord, dat in 't Nederlands niet bestaat. Men kan niet zeggen: „Ik ongehoorzaamde hem”. Het moet natuurlijk zijn: Ik gehoorzaamde hem niet. Verder de uitdrukking *realm of indulgence*. *Realm* betekent inderdaad rijk en *indulgence* vertaalt het woordenboek met toegeven. Maar is „het rijk van toegeven” goed gangbaar Nederlands? Neen. Hoe het dan wel vertaald moet worden? Dat nu hangt af van wat er aan voorafging en van wat er volgt. Als ik mij wel herinner, werd er gezegd dat men, door steeds aan begeerten toe te geven, tenslotte terecht komt, in „the realm of indulgence”. Het zou dus kunnen worden vertaald door „zich te buiten gaan” of „zich aan uit-

spattingen overgeven”, beide goede Nederlandse uitdrukkingen. Het is duidelijk, dat men in het Nederlands alleen dan gerechtvaardigd is de woorden „uitspatting” of „buitensporig” te gebruiken, indien het voorgaande daartoe aanleiding geeft. Hier knoop ik tevens deze raad aan vast: Begin nooit met een zin direct te vertalen. Lees hem rustig door en neem ook in u op wat er verder staat. Wanneer men dat doet, loopt men minder gevaar fouten te maken. Ter illustratie van wat ik bedoel het volgende: De zin „*Another who records the testimony of eyewitnesses, was Luke*”, zou, als men niet goed oplet, gemakkelijk (foutief) aldus vertaald kunnen worden: „Een ander, die de (het) getuigenis als ooggetuige geeft, was Lucas”. Maar enige regels verder staat: „*What he wrote was the result of personal inquiry and investigation*” . . . Mochten we de fout in gedachte hebben gemaakt, zou deze zin ons die doen inzien. Lees dus altijd verder dan de zin, waar ge aan gaat beginnen! In dit verband is het Engelse woord „witness” gevaarlijk. Het kan namelijk niet alleen *getuige*, maar ook *getuigenis* betekenen! Uit het vervolg op de zin, waar dat woord in voorkomt, moet dan blijken, welke van de twee betekenissen wordt bedoeld. Wordt er *getuigenis* mee bedoeld en leest men niet verder dan de zin, dan is het tien tegen een, dat het woord *witness* door *getuige* wordt vertaald. En nogmaals: leg u steevast de vraag voor bij een letterlijke vertaling: „Is dat nu wel goed Nederlands? „Is het dat niet, zeg het dan in wel goed Nederlands, durf af te wijken, mits — en dat is, ik herhaal het — de grote moeilijkheid bij vertaalwerk — de betekenis, de strekking van de uitdrukking of zinsnede en de bedoeling van de schrijver behouden blijven. Onnodig hierbij te zeggen, dat men voor het schrijven van goed Nederlands in behoorlijke stijl ook een zekere mate van taalgevoel moet hebben.

Tenslotte nog dit: Het Engels kent voor ons woord *leiden* meer dan één woord: *to lead*, *to direct*, *to conduct*. Het zijn dus synonymen, woorden met practisch dezelfde betekenis. Soms worden ze naast elkaar gebruikt. Aan de betekenis van de zin wordt geen afbreuk gedaan, als we er in 't Nederlands eenvoudig het woordje *leiden* voor gebruiken en we behoeven ons niet het hoofd te breken met het plaatsen van de andere uitdrukkingen in het Nederlandse kastje. Zo ook met de uitdrukking, die we in de Engelse kerkliteratuur vaak tegenkomen: „*each and every one of us*”. Vertaal dit rustig door „wij allen”.

Intussen zullen sommigen van u, vertalers en vertaalsters, misschien onder het lezen van dit artikeltje, zich hebben afgevraagd: „In welke verhouding sta ik eigenlijk tot de schrijver? Het is mogelijk, dat U reeds van andere zijde hierover zijt ingelicht, in welk geval ik U dus geen nieuws vertel, doch hoe dit zij, mij is opgedragen uw vorderingen in het vertalen te controleren. De halfmaandelijksse rapporten, waarin U uw vorderingen mededeelt, worden daartoe door het Hoofdkantoor aan mij toegezonden. Mijn vriendelijk verzoek aan U is nu: „Wilt u deze

rapporten steeds tijdig en zo volledig mogelijk ingevuld, naar het Hoofdkantoor zenden? (Om alle misverstand te voorkomen: dus niet direct aan mij, maar naar het Hoofdkantoor, zoals U steeds deed).

En hiermede neem ik afscheid van U en wens U veel succes met en Gods zegen op uw belangrijke arbeid. Wanneer U hierin op voor U onoverkomelijke moeilijkheden mocht stuiten, ben ik gaarne bereid U naar mijn vermogen te helpen.

Nog één kleine wenk: Zelfstandige naamwoorden, die één begrip vormen, worden in 't Nederlands aaneen geschreven (b.v. bestuursvergadering, Zondagsschoolleraar).

A. D. Jongkees.

## De komende Conferenties

Het volgende schema is opgesteld voor onze lenteconferenties in de Nederlandse Zending.

Overijssel	21 januari	Enschede
Noord Holland	11 februari	Haarlem
Eindhoven	18 februari	Eindhoven
Utrecht	25 februari	Utrecht
Antwerpen	11 maart	Antwerpen
Groningen	18 maart	Leeuwarden
Arnhem	25 maart	Arnhem

## Filipenzen 4 : 6

*Weest in geen ding bezorgd, maar laat al uwe begeerten in alles door bidden en smeeken, met dankzegging bekend worden bij God.*

*Als gij tot den Vader bidt,  
 Bid dan in het volst vertrouwen.  
 Bid, en vraag Hem vol ootmoed  
 Wil Hem dan toch nooit bevelen  
 Hij weet alles; hoe het moet.  
 Onze wijsheid is zo nietig  
 Zo Hij het doet, zo is het goed  
 Hij weet al onze verlangens,  
 Bidden, en buigen we in het stof  
 op Zijnen tijd komt Hij ter hulpe  
 Uit Zijn heerlijk Hemelhof.*

*Th. K.*

*Hier rust uw aardkleed Heilgezanten,  
in 't Geestenoord blijft gij met Hemelvolmacht planten,  
Het Levenswoord.*



Deze simpele woorden zijn levende symbolen die tot ons spreken wanneer we een ogenblik vertoeven bij de plaats, waar in het jaar onzes Heren 1906 een tweetal geliefde Zendingen begraven werden.

Op de Noorderbegraafplaats te Groningen waren op 28 oktober 1961 te 12.30 uur een 50-tal leden uit de Zending en het District aanwezig om het droevig gebeuren te herdenken. In het voorjaar van het jaar 1906 waren een tweetal Zendingen in Groningen werkzaam het Evangelie te prediken toen een hevige pokkenepidemie vele levens eiste. Zo hevig was de gevreesde ziekte, dat zij ook aan de beide geliefde Elders niet voorbij ging.

Toen een der Broeders ten gevolge van de besmetting stierf, en tot het laatst door zijn medebroeder werd verpleegd, stierf ook de andere nauwelijks enkele weken later. Groot was het verdriet onder de kleine groep Heiligen in Groningen, maar groter nog de smart van de families in het verre Amerika, die hun geliefde zonen in een vreemde aarde, een ver land moesten laten.

Een eenvoudig, doch statig monument doet ons nog herinneren aan het offer van deze jongemannen Abraham Gold en Melvin Hugh Welker, resp. 24 en 21 jaar oud.

De gure oktoberwind blies over de plaats waar een 4-tal Zendelingen het lied zongen: „O, mijn Vader die daar boven woont”; in stilte waren onze gedachten bij hen die voor de zaak van de waarheid zelfs hun leven gaven. Hun offer is niet tevergeefs geweest, o neen, het werk des Heren zal staan tot in Eeuwigheid.

Door Pres. J. Henry Volker en Br. Berend Feenstra werden bloemen gelegd namens de Zending en door Ouderling Geert Streuper namens Gemeente en District.

Berend Feenstra, Districts Pres.

---

## Een nieuwjaarsgroet aan de lezers van de Ster

Wij zijn weer een nieuw jaar binnengezeild.

De een met volle, de andere met gereefde zeilen, een derde met in 't geheel geen zeilen en op sleeptouw.

De een bevoer in het afgelopen jaar een kalme zee, de andere trotseerde de storm, die hem om de oren bulderde, een derde was het roeien tegen de stroom op moe en liet het anker vallen, totdat een voorbijgaand schip zich over hem ontfermde.

Tot welke van deze drie categorieën wij ook behoren: het jaar dat vóór ons ligt, zal voor niemand gemakkelijk zijn, als de voortekenen ons niet bedriegen. Dat doen ze zeer zeker niet, want het zijn de tekenen der tijden, waarover Jezus sprak (Matth. 24) en die niet zijn mis te verstaan: . . .oorlogen en geruchten van oorlogen. . . hongersnoden. . . toenemende ongerechtigheid (Lucas 21), waardoor de liefde van velen zal verkouden. . . de mensen zal het hart bezwijken van vrees en verwachting der dingen, die het aardrijk zullen overkomen. . . En toch: Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen??

Ik hoor in gedachten uit de wereld een schampere lach en de bittere opmerking: „Vrede?” Het mocht wat; overall onenigheid, vechten, ruzie, opstand en opstandigheid, ontevredenheid en onrust! Wij zijn verder van de vrede dan ooit. Wij zongen er de vorige maand enthousiast van, dat wel, maar de werkelijkheid is anders”.

De werkelijkheid is anders! Wat is de oorzaak? De veronachtzaming van drie woordjes. Ja, de engelen zongen: „Vrede op aarde in de mensen een welbehagen. Maar wat ging daaraan vooraf? ERE ZIJ GOD! Wat betekenen deze drie woorden feitelijk? Hoe eren wij God? Toch zeker door Zijn wil te doen! Hoe anders? En wie anders dan Jezus Christus, Zijn Zoon, leerde ons de wil van God de Vader kennen en wie anders dan Hij gebruikte de Profeet Joseph Smith als Zijn instrument om Zijn wil opnieuw kenbaar te maken, nadat deze door de grote afval eeuwen lang voor de mensen verloren was gegaan?

Ere zij God in de hoogste hemelen, en dus vrede op aarde. Ik weet het

wel, dat woordje „dus” staat niet in de tekst, maar het komt er vast en zeker in, wanneer de wereld aan die drie kleine woorden gehoor gaat geven. Dat zal in 1962 (nog) niet het geval zijn en daarom wordt 1962 een moeilijk jaar, vooral voor velen van hen, die daar geen acht op slaan en dus God niet eren, niet Zijn wil doen. Maar die dat wel doen? Jezus heeft altijd bij Zijn ernstige waarschuwingen en profetieën van leed en dreiging woorden van troost voor hen, die Hem trouw blijven. Willen wij getroost en versterkt worden? Laten wij dan eens opslaan Matth. 11 : 28-30; 24 : 13, 31, 45, 46, 28 : 20, Lucas 21 : 28, 31. En ook Joh. 6 : 47; 11 : 14; 14 : 1, 23, 27; 16 : 33.

Laten wij deze troostwoorden eens rustig lezen; zij zullen ons tot steun en hulpe zijn in het jaar, dat voor ons ligt. Misschien zullen wij een harde strijd moeten strijden tegen de machten der duisternis, die — wetend dat hun einde nabij is — hun pogingen om ons in hun netten te krijgen, meer dan verdubbelen, deze vooral richtend op de leden van Christus’ Kerk. Want zij haten ons met een felle haat. Vergeet niet, dat hun de herinnering aan het voorbestaan niet werd ontnomen en zij zijn dan ook de toorn niet vergeten, die zij over ons uitstortten, toen wij de zijde van Christus kozen en niet de hunne. Daarom willen zij de ganse mensheid vernietigen en in de eerste plaats hen, die ook in dit leven Zijn Kerk kozen. (Zie Lucas 22 : 31). Zij zullen echter nooit in hun pogingen slagen, wanneer wij steeds God de Vader om kracht vragen die drie kleine woordjes indachtig te zijn en te blijven. Doch indien wij dat nalaten, werpen zij een net om ons heen, dat ons geleidelijk nauwer insluit. Dan slepen zij ons naar hun zijde, waartegen wij ons slechts zwakjes kunnen verzetten, want zonder het ernstig gebed, zonder de helpende hand van onze Heer en Meester staan wij op gladde vloer, met gladde zolen.

Dat dit toch nimmer met ons, leden van de Kerk van Jezus Christus, zal gebeuren, maar dat wij, denkende aan de troostrijke beloften van Hem, met Wie wij eenmaal een verbond door de doop sloten, naarstig arbeidende in Zijn Koninkrijk, rustig en onverschrikt dit nieuwe jaar tegemoet mogen treden en aldus doende, de beloofde zegen van vrede in ons aller harten mogen hebben, die vrede, die de wereld niet heeft en niet kent, vanwege de veronachtzaming van drie kleine woorden.

A. D. J.

---

#### ERRATA

In de voetnoot op blz. 380 van het decembern timer is een storende drukfout blijven staan. Lees voor „Presteration”: „Restoration”.

Voorts is bij vergissing bij het artikel *Twee Data* de foto van Joseph Fielding Smith, de President van de Raad der Twaalven, geplaatst. U begrijpt natuurlijk, dat het de bedoeling was de afbeelding van de Profet Joseph Smith daar te hebben.

# Kent gij Uw Evangelie?

## IV

De contactavond is weer aangebroken en deze zal, zoals was afgesproken, nu ten huize van de familie Jansen worden gehouden.

Vader Keizer zal thans de les behandelen, die, volgens de belofte aan mevrouw Jansen, het Priesterschap tot onderwerp heeft.

Nadat op verzoek van mijnheer Jansen ook ditmaal de bijeenkomst met gezang en gebed is geopend, neemt deze het woord en zegt:

„Mijnheer Keizer, voordat u aan de les begint, zou ik een vraag willen stellen”.

„Ga uw gang, mijnheer Jansen, ik hoop de vraag te kunnen beantwoorden”, antwoordt mijnheer Keizer.

„Wij wisten dus vooruit”, zegt mijnheer Jansen, „dat u het deze avond over het Priesterschap zoudt hebben en daarom hebben wij in de Bijbel gezocht of wij daar over iets konden vinden.

„En wat is het resultaat van uw onderzoek?”

„Matig, heel matig. Omdat ik natuurlijk niet de gehele Bijbel door kon lezen, heb ik mij tot het Nieuwe Testament bepaald en het enige wat ik kon vinden, was in de brief van Paulus aan de Hebreërs, het zevende hoofdstuk. Daar wordt over een zekere Melchizedek gesproken, een naam — en hierbij zag hij zijn vrouw glimlachend aan — waar mijn vrouw toen over struikelde. Volgens Paulus was hij een hogepriester, maar — en dat begrijp ik helemaal niet — iemand zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtekening noch begin der dagen noch einde des levens hebbende. Wat is dat voor een zonderling personage?”

„Nu, mijnheer Jansen”, antwoordt mijnheer Keizer, „u heeft alle redenen die vraag te stellen. Zoals het daar staat, heeft Melchizedek geen vader en moeder gehad, maar heeft hij altijd en eeuwig als hogepriester bestaan. De oorzaak van deze onduidelijkheid kan velerlei zijn. Wij moeten hierbij in het oog houden, dat de oorspronkelijke documenten, de oorspronkelijke Heilige Schriftuur, waaruit de Bijbel tenslotte, na vertaling en hervertaling is ontstaan, van hand tot hand gingen, zodat het dus zeer goed mogelijk is, dat sommige woorden of zinnen onleesbaar werden. Ook is het voorgekomen, dat geleerden bevoegd of onbevoegd, dat laat ik in 't midden, hun vertaling naar eigen inzicht en overtuiging ombogen, wat de nauwkeurigheid natuurlijk niet ten goede kwam. Dit had ook vaak tot gevolg, dat bij de vertaling van de oorspronkelijke teksten hele stukken werden overgeslagen, wat in 't bijzonder gebeurde, wanneer het Priesterschap aan de orde was. Vandaar, dat wij er in de Bijbel weinig over aantreffen. Wat nu de door u

aangehaalde passage betreft: Paulus beschreef het Priesterschap; dat is zonder vader en moeder, enz. en niet Melchizedek. Die kwam ter wereld als ieder ander mensenkind. De Bijbel vertoont meer onjuistheden. Neem bijvoorbeeld Hebr. 6 : 1. Daar spoort Paulus ons aan Christus te verloochenen om tot volmaking te geraken. Hier is natuurlijk het woordje „niet” uitgevallen. Maar ter zake. U heeft het onderwerp Priesterschap dus in Paulus’ brief aan de Hebreërs aangetroffen. Heeft u nog meer vragen daar over?

„Ja, in het elfde vers van datzelfde zevende hoofdstuk wordt over het Levietische Priesterschap gesproken. Zijn er dan twee verschillende soorten priesterschap?

„Ik bemerk wel, dat u Hebreërs 7 aandachtig heeft gelezen”, zegt mijnheer Keizer, „het zal mij dan ook een genoegen zijn deze vraag, in verband met het onderwerp als geheel, met u allen te bespreken. Laten wij daarom beginnen met deze vraag: Wat is het priesterschap?”

Frits steekt zijn hand op. „Het is de macht, die God de mensen geeft om in Zijn naam te spreken en te handelen”.

„Juist en die macht of dat recht kunnen wij dus niet onszélf toeëigenen; het moet ons gegeven worden, door God of van Godswege.

Hier steekt mevrouw Jansen de hand op.

„Dat laatste begrijp ik niet goed. Is het dan niet zo, dat een ieder, die tot de kerk van Christus toetreedt, automatisch het priesterschap ontvangt, het algemene priesterschap der gelovigen?” Zo wordt het in onze Kerk gezegd. Of verschilt uw Kerk ook hierin met de onze?

Mijnheer Keizer kijkt na deze vraag de kring rond en vraagt: „Wie kan mevrouw Jansen hier antwoord op geven?”

Willem, de oudste zoon van het gezin Keizer steekt zijn hand op.

„Ik zou hier een vergelijking willen trekken. Frits vertelde ons zo juist, dat het priesterschap de macht, de bevoegdheid is om in de naam van God te spreken of te handelen. De dragers van die bevoegdheid zijn dus Zijn gevolmachtigden. In een wel geordend, aards koninkrijk is een ambassadeur de gevolmachtigde van zijn vorst of vorstin; hij spreekt en handelt in naam van zijn koning en heeft langs hiërarchieke weg deze bevoegdheid ontvangen, hij en niemand anders. Het simpele feit van burgerschap van het zelfde koninkrijk, dat de ambassadeur in het buitenland vertegenwoordigt, geeft niemand de macht om als afgezant op te treden en precies zo is het met het Koninkrijk van God; men moet wel degelijk tot het priesterlijk ambt worden geroepen en geordend”.

„Dat klinkt heel logisch”, zegt nu mijnheer Jansen. „En als ik u goed heb begrepen, is onze opvatting van dat algemene priesterschap dus niet juist?”

„Ik vrees van niet, ik denk, dat het hier net zo mee is als met het feit dat, hoewel wij Nederlanders zijn, wij daarom nog geen autoriteit hebben koningin Juliana in het buitenland te vertegenwoordigen”.

„Daar heeft u gelijk aan en ik begin te geloven, dat wij het met die

priesterlijke bevoegdheden ook zo moeten zien”, zegt nu mevrouw Jansen. „Wij horen hier wel heel veel, dat we elders niet horen”.

„Maar om op Paulus en zijn brief aan de Hebreërs terug te komen: wij zijn u nog het antwoord schuldig op uw vraag over die twee priesterschappen. Dat is in het kort gezegd dit: Het Israëlietische volk was God zo ongehoorzaam geworden en het was zo opstandig en hardnekkig, dat het Melchizedekse Priesterschap het volk ontnomen en het alleen het Aäronische of Levietische priesterschap gelaten werd. Het verschil tussen beide priesterschappen heeft betrekking op de graad van bevoegdheid en is geen ander soort priesterschap. Het Melchizedekse Priesterschap verleent de drager meer autoriteit dan de drager van het Aäronische Priesterschap, dat evenals het Melchizedekse Priesterschap uit drie ambten bestaat, ieder met zijn eigen bevoegdheden. Het is daarop, dat Paulus doelde, toen hij schreef: „Indien dan nu de volkomenheid door het Levietische priesterschap ware, . . . wat nood was het nog, dat een ander naar de ordening van Melchizedek zou opstaan. . . „Met andere woorden: Als het Levietische priesterschap de drager dezelfde bevoegdheid verleent als het Melchizedekse priesterschap, waarom hebben wij dat laatste dan nodig?”

Wat het verkrijgen van die bevoegdheid nog betreft: Paulus, sprekende over het priesterschap, zegt hiervan: „En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt gelijkerwijs als Aäron. (Hebr. 5 : 4).

„Ik heb wel eens gehoord,” zegt Lucy, „dat negers in uw kerk in Amerika geen priesterschap mogen dragen. Is dat zo?”

„Ja”, zegt mijnheer Keizer, „dat is zo en niet alleen in Amerika, maar in de gehele wereld, waar de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is gevestigd. Dit is evenwel een onderwerp, dat nauw verband houdt met een ander gebied van het Evangelie. Als u ook dat wilt horen, zullen wij het de volgende keer graag met u behandelen”.

„En waar we niet minder graag naar zullen luisteren, antwoordt mijnheer Jansen.

---

## GEDACHTEN VAN ANDEREN

*De mensen, die gewoonlijk naar beide kanten van een argument luisteren, zijn de burens.*

*Het stemmetje binnenin ons placht het geweten te zijn, nu is het waarschijnlijk een vestzakradio.*

*Improvement Era.*

*Het ergert de mensen, dat de waarheid zo eenvoudig is.*

*Goethe.*

## Een herinnering aan die „goede, oude tijd”.

Het zal de goede Zuster Asmus zeker veel genoegen doen, wanneer zij de Ster van januari 1962 opslaat (aangenomen althans, dat zij daarop geabonneerd is, wat ik wel hoop) en daar de reproductie van de foto vindt, die zij in de herfst van het vorig jaar naar het Hoofdkantoor zond, vanwaar deze, via een omweg, in mijn bezit kwam.

Het is inderdaad een aardige gedachte van Zr. Asmus geweest de leden van de eerste Z.H.V. van de gemeente Dordrecht, die 68 jaar geleden als zodanig hun krachten aan de dienst van de Meester gaven, aan de Kerkleden van deze tijd voor te stellen.

Op het ogenblik, dat ik deze regels schrijf, weet ik natuurlijk nog niet, hoe de foto tenslotte uit zal vallen, maar mocht deze niet zo fraai zijn, dan begrijpt u natuurlijk, dat de reproductie van een foto uit 1894 nooit aan hoge eisen kan voldoen. Doch daar gaat het hier ook niet om. De lezers van de Ster zullen het ongetwijfeld wel interessant vinden de zegen op uw belangrijke arbeid. Wanneer U hierin op voor U onoverzigtig ze: Van links naar rechts:

Zuster de Waard, Zuster de Heer, Zuster Mookhoek, Zuster Sel (President), Zuster Hoebé. Deze zusters van de toenmalige Z.H.V. deden,



evenals de leden van de huidige Z.H.V.'s, zeer veel goed. Zij naaiden en breiden voor de armen en die waren talrijk in die dagen. Verder weten wij niets van hen, niet waar en wanneer zij werden geboren, noch waar en wanneer zij stierven. Eén ding weten wij wel: Indien zij getrouw zijn gebleven, plukken zij nu (en reeds lang) de vruchten van hun zegenrijke arbeid in het paradijs.

A. D. J.

## Nieuws uit de Hollandse Ring

De maand december van het afgelopen jaar kenmerkte zich door enkele bijzondere gebeurtenissen en veranderingen in de Ring.

Allereerst was daar het verheugende gebeuren dat op 10 december, na voorafgaande toestemming van het Eerste Presidentschap verkregen te hebben, overgegaan kon worden tot het organiseren van de zelfstandige gemeente Vlaardingen. Tot die datum was Vlaardingen een z.g. toegevoegde gemeente, behorende bij de Wijk Rotterdam Noord. Door haar activiteit en groei was het voor het Ring-presidentschap mogelijk, na de Ouderlingen van de gemeente geïnterviewd te hebben, om het Eerste Presidentschap een aanbeveling te zenden voor het verlenen van toestemming tot het doen van deze gewichtige stap.

In een goed bezette Avondmaalsvergadering werd het nieuwe Gemeentepresidentschap door de Ringpresident aan de gemeente voorgesteld en eenparig ondersteund. Na afloop werden door leden van het Ring-presidentschap achtereenvolgens aangesteld:

Bernardus H. van Rosmalen als Gemeentepresident

Teunis Vervloet als 1ste Raadgever, tevens Gemeentesecretaris

Adriaan van der Have als 2e raadgever.

De reeds bestaande besturen van de Hulporganisaties werden door het Gemeentepresidentschap in ongewijzigde vorm herkozen en tevens in de vergadering voorgesteld. Zij werden de week daarop door het Gemeentepresidentschap aangesteld.

Wij wensen de nieuwe gemeente Vlaardingen veel succes en voorspoed toe in haar werkzaamheden in de Wijngaard des Heren.

In de Haagse Wijk werd een nieuwe Bisschop geordend en aangesteld tot presiderende autoriteit over de Wijk. Het bleek noodzakelijk Bisschop Henry Gaster in verband met zijn werkzaamheden en zijn gezondheidstoestand uit zijn zeer veeleisende functie te ontslaan. Dit geschiedde, na toestemming van het Eerste Presidentschap, op de laatste Ringconferentie van het afgelopen jaar op 17 december in het Kerkgebouw te Den Haag. Tijdens de ochtendzitting van deze Conferentie werd Bisschop Gaster met een bijzonder woord van dank voor het vele goede en zware werk dat hij voor de Wijk verricht had, door de Ringpresident aan de Conferentie voor ontslag voorgedragen.

In zijn plaats werd voorgesteld Bernard W. Lefrandt met als Raadgevers de zelfde broeders die in deze functie hadden gewerkt met

Bisschop Gaster n.l. 1ste Raadgever: Herman G. de Jong en 2e Raadgever: Henry G. Jansen.

De Haagse Wijk, die deze voorstellen staande aanhoorde, steunde deze broeders eenparig in hun nieuwe roeping.

In verband met zijn roeping tot Bisschop van de Haagse Wijk werd President Lefrandt tezelfder tijd ontslagen als 1ste Raadgever in het Ringpresidentschap.

Zijn ontslag uit het Ringpresidentschap bracht een wijziging in dit Presidentschap te weeg als gevolg waarvan in de Conferentie tevens de volgende voorstellen werden gedaan, welke alle eenparig ondersteund werden:

Ontslag van President Gerard Stoové als 2de Raadgever en zijn aanstelling tot 1ste Raadgever in het Ringpresidentschap.

Aanstelling van Glenn H. Lybbert uit Amsterdam Oost als 2de Raadgever in dit Presidentschap. President Lybbert is op een werkzending in Nederland als bouwoverziener.

Na afloop van de ochtend zitting werden de nieuwe Raadgevers in het Ringpresidentschap door President N. Eldon Tanner aangesteld.

Tevens ordende President Tanner broeder Lefrandt tot Bisschop in het Aaronisch Priesterschap en stelde hem aan tot presiderend autoriteit over de Haagse Wijk. Met hem werden zijn Raadgevers in hun functies door Elder Tanner aangesteld.

Wij wensen al deze broeders in het bijzonder God's zegen en inspiratie in hun nieuwe en veel eisende roepingen!

## WIE IS AAN 's-HEREN ZIJDE?

Tijdens een vergadering, onlangs in een der Skandinavische gemeenten gehouden, was ik daar met de zendingspresident om de leden voor te stellen, dat voor hun gemeente een nieuw kerkgebouw zou worden opgericht.

Wij legden het werk-zendingenprogramma voor hen uit en gaven in hoofdtrekken aan, wat hun verantwoordelijkheden als gemeenteleden zouden zijn. Wij vertelden hun dat zij 20 % van de bouwkosten moesten opbrengen, hetzij in de vorm van arbeid, hetzij in geld. Voorts werd gezegd, dat indien zij aan het programma, dat opgesteld zou worden, hun medewerking wilden verlenen, zij betrekkelijk weinig geld bijeen behoefden te brengen. Hun vrijwillige arbeid, met die van de werkzendingen, zou bijna de gehele 20 % deelname kunnen bedekken. Toen het voorstel in stemming werd gebracht, stemden sommige leden tegen, wat een tamelijk verhitte discussie tot gevolg had. Weldra bleek, dat sommigen meenden, dat er te veel van hen werd gevraagd.

Tegen het einde van de vergadering, toen wij meenden het voorstel opnieuw in stemming te moeten brengen, merkte ik een jonge vrouw op, die op de voorste rij zat en die erg verlangend scheen iets te zeggen. Ik gaf de zendingspresident de raad haar te roepen, welke raad hij opvolgde.

Deze jonge vrouw was zeven maanden tevoren gedoopt. Het stemde haar zeer droef het gebrek aan geloof bij sommige oude leden van de gemeente te moeten constateren. Zij herinnerde de aanwezigen er aan, dat wij de vergadering waren begonnen met het zingen van „Wie staat bij 's Heren vaan”, Wie? en dat zij nu onwillig schenen de zijde van de Heer te kiezen, want zij verwierpen de raadgeving van de Kerkleiders.

Nadat zij haar getuigenis had gegeven, brachten wij het voorstel opnieuw in stemming en toen gingen alle rechterhanden omhoog ten bewijze, dat zij gewillig waren hun volle verantwoordelijkheden te aanvaarden.

Het is goed voor de kerkleden om van tijd tot tijd te worden aangespoord, uitgedaagd als 't ware, opdat wij het bewijs kunnen leveren, althans onze geneigdheid kunnen tonen onze verantwoordelijkheden volledig te aanvaarden.

President Henry D. Moyle, het vorige jaar in de Amsterdamse Conferentie sprekende, legde met betrekking tot het nieuwe bouwprogramma van de Kerk een zeer belangrijke verklaring af. Na te hebben gezegd, dat 80 % van de bouwkosten van de in Europa op te richten gebouwen uit de tienden van de heiligen zou worden bestreden, vervolgde hij: „De Here verwacht niet, dat de tienden van een tiende betalend volk voor een ander volk zullen worden gebruikt, tenzij dat volk, die de voordelen van deze gebouwen moeten ontvangen, de tiendewet ten volle wil onderhouden”. „Indien gij dit bouwprogramma wilt ontvangen”, zo zeide hij, „dan moet gij uw tienden betalen. *De Here zal elk bouwprogramma vertragen, waar gij niet bereid zijt de aansporing om te werken en uw tiende te betalen gehoor te geven en de hand des Heren zal zich terugtrekken van hen, die geen tienden betalen*”.

Ik vind deze verklaring van President Moyle zeer belangrijk en ik vraag mij af of zij niet direct betrekking heeft op de toestanden, die nu in de meeste van onze gebieden bestaan. Ik denk hierbij aan de grote moeite die wij hebben om bouwgrond te kopen en om toestemming te krijgen om te bouwen op grond, die wij nu hebben. Is dat misschien omdat de heiligen daar hun eerlijke tiende niet betalen?

Velen hebben gevast en gebeden dat de Here tussenbeide zal komen en de weg zal openen voor de voortgang van dit belangrijke programma. Maar behalve bidden moeten wij ook werken. In Leer & Verbonden

vinden wij deze woorden: „Die bidt, wiens geest is verslagen, wordt door Mij aangenomen, *mits Hij Mijn geboden gehoorzaamt*”.

Ik neem aan, dat dit betekent, dat de Heer op onze verlangens acht zal slaan zo lang wij gehoorzaamheid betonen. Nu ligt dus deze uitdaging voor ons: Wie staat aan 's-Heren zijde? U?

E. Albert Rosenvall

Supervisor Skandinavisch gebied  
Afdeling Kerkbouw

---

## ***Gevleugelde Woorden***

*Waar de begeerte verdwijnt, is ook de arme rijk, en waar ze leert, is ook de vorst een slaaf.*

*Wijsheid der Brahmanen.*

*Hij, die vraagt bij alles wat hij doet: „wat zal ik er aan hebben?” vraagt aan het eind van zijn leven: „Wat had ik eraan?”*

*Laurillard.*

*Langs de straat van „straks”, komt men aan het huis van „nooit”.*

*Cervantes.*



# GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

## GEDOOPT IN VERSCHILLENDE PLAATSEN

### Almelo

Schokker, Alberta Jacoba (Mast); 9 december 1961.

Schokker, Andries; 9 december 1961.

Schokker, Jan; 9 december 1961.

Schokker, Johannes Gerhardus; 1 december 1961.

Schokker, Roelof; 9 december 1961.

### American

Sellers, Cecil Charles; 2 december 1961.

### Amersfoort

Krommedijk, Elisabeth Theodora (Bloemendal); 9 december 1961.

Krommedijk, Henri; 9 december 1961.

Krommedijk, Jannette Heurietta Albertina; 9 december 1961.

Nijhuis, Euphemia; 15 december 1961.

Wiertz, Marjollin Margreth; 15 december 1961.

### Antwerpen

Moons, Maria Magdalena Johanna Jozef; 28 november 1961.

### Deventer

van Motman, Adolf Bernard; 5 december 1961.

van Motman, Maria Ieda (Hoveling); 5 december 1961.

Masman, Elfrieda Gerhardine (Hoveling); 15 december 1961.

### Den Helder

Meerbeek, André René; 19 december 1961.

Rijnsburger, Gwenda Maria; 13 december 1961.

### Eindhoven

Hage, Corneles Johannes; 31 december 1961.

Hage, Henrica Adriana Johanna (van Thor); 31 december 1961.

### Enschede

Drinhuyzen, Frieda Antoinette; 28 december 1961.

Reinbergen, Hendrika Abramina Antonitta Jacoba; 20 december 1961.

Voogsgeerd, Egbertje (Reinbergen); 20 december 1961.

### Gouda

Schippers, Cornelia (van Bruggen); 9 december 1961.

Schippers, Dirk Jan; 9 december 1961.

### Groningen

Kuiper, Harmanna; 25 december 1961.

Kuiper, Jobklen Oostrá; 25 december 1961.

Kuiper, Jopie; 25 december 1961.

Ritsema, Hendriktje; 4 december 1961.

## „De Ster”

### Haarlem

Agterbosch, Johanna; 22 december 1961.  
van Wijk, Wilhelmina (van Ketel); 15 december 1961.

### Hilversum

Looijenga, Neeltje (Langerak); 8 december 1961.

### Leeuwarden

Bleier, Rolf Dieter; 10 december 1961.  
Dijkstra, Klaske Johanna; 30 november 1961.  
Dorenbos, Trijntje; 7 december 1961.  
Harder, Aukje; 2 december 1961.  
Harder, Douwe Willem, Jr.; 2 december 1961.  
Harder, Meiske; 2 december 1961.  
Harder, Meiske (Korthuis); 7 december 1961.  
Hooijenga, Gerritje (Reitsma); 10 december 1961.  
Hooijenga, Jelle; 10 december 1961.  
Korf, Johannes Cornelis; 12 december 1961.  
Korf, Petronella Geertruida Smidt; 2 december 1961.  
Korthuis, Grietje (Zwaagmans); 7 december 1961.  
Korthuis, Herman Hindrikas; 7 december 1961.

### Oostende

Raeijmakers, Lorette (Ruijschaert); 23 december 1961.  
Ruijschaert, Marlien Arlede Robert; 23 december 1961.

### Utrecht

Hoencamp, Hermanus; 31 december 1961.  
Stolp, Paul Jan; 9 december 1961.

### Zeist

van 't Klooster, Hendrikus Wilhelmus; 29 november 1961.

## GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

### Amsterdam Oost

de Groot, Franciscus Josephus Maria; 27 december 1961.  
de Groot, Maria Wilhelmina Adriana (Dobbelsteen); 21 december 1961.  
de Groot, Garrit; 21 december 1961.  
de Groot, Gerardus Jōhannus Petrus; 27 december 1961.  
de Groot, Johannus Hendrikus Maria; 27 december 1961.  
de Groot, Robertus Gerardus; 27 december 1961.  
Machteld, Paulina Carma (Noya); 1 december 1961.  
de Ridder, Rennie Ronald; 21 december 1961.  
Vial, Hendriek Batus; 12 december 1961.

### Amsterdam West

van 't Schip, Antonia Gerdina.  
Baay, Marion Elisabeth Cornelia; 23 december 1961.  
Lam, Josephina Henrietta; 23 december 1961.  
van Schreeven, Wilhelmina Cornelia; 23 december 1961.  
van der Wedden, Derk Adrianus Assuerus; 28 november 1961.

Winkelmeijer, Christian; 2 januari 1962.  
Huis in 't Veld, Hendrika; 25 december 1961.

#### Den Haag

Adeboi, Jacoba Louise Jeanny.  
Navarro, Annemaria Trieda (Jeelen); 9 december 1961.  
Navarro, John; 9 december 1961.  
Martens, Serafine; 21 december 1961.

#### Rotterdam Noord

Guykens, Hendrika Johanna Maria (Starrenburg); 20 december 1961.  
van Triet, Jacobus Pieter; 22 december 1961.  
van Triet, Magdalena (van der Plas); 22 december 1961.

#### Rotterdam Zuid

Beeke, Thomas; 7 december 1961.  
van der Boom, Johanna; 7 december 1961.  
Groenendijk; Maria Cornelia; 7 december 1961.  
Groenendijk, Marinus Leendert; 7 december 1961.  
Groenendijk, Leendert Marinus; 7 december 1961.  
de Jong, Petrus Jan; 24 december 1961.  
van Rassal, Huibert; 28 november 1961.  
van Rassal, Johanna Huiberdina; 21 december 1961.  
Smits, Leuntje (Beeke); 30 november 1961.  
Verschoor, Maria Adriana; 7 december 1961.  
van Vlie, Marinus; 30 november 1961.  
Wubbeling, Robert; 12 december 1961.  
Wubbeling, Johannes; 12 december 1961.

#### Schiedam

Elscot, Gerhard; 31 december 1961.  
Ottevanger, Liesbeth Maartje; 2 januari 1962.  
de Winter, Maria Clara (Sevink); 20 december 1961.

#### Vlaardingen

Kruymel, Abraham; 22 december 1961.  
Kruymel, Elisabet Paulina; 22 december 1961.  
Kruymel, Willem; 22 december 1961.  
Kruymel, Willy (Jongejan); 22 december 1961.

### VERHOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

#### American

Sellers, Cecil Charles; 3 december 1961 tot diaken.  
Jackson, Richard Phillips; 17 december 1961 tot priester.

#### Amersfoort

Cornelissen, Willem; 3 december 1961 tot diaken.

#### Dordrecht

Wijers, Egbert Boscoop; 26 november 1961 tot diaken.

## „De Ster”

### Groningen

Asselman, Eduardus Johannes; 5 december 1961 tot leraar.

### Harlingen

Jaspers, Jasper; 22 oktober 1961 tot diaken.

Aukema, Dirk Jan; 12 november 1961 tot leraar.

### Utrecht

Borg, Dirk; 15 oktober 1961 tot ouderling.

Gout, David Hendrik; 29 oktober 1961 tot leraar.

de Groot, Marinus; 29 oktober 1961 tot priester.

## INGEZEGEND

### Amersfoort

Cornelissen, René; 3 december 1961.

### Den Helder

Meerbeek, Ingrid; 3 december 1961.

Meerbeek, Hendrius Lambertus; 3 december 1961.

Blokker, Anna Elize Johanna; 3 december 1961.

### Gent

van Geertruy, Ludwig Gustaaf; 19 november 1961.

van Geertruy, Annette Suzanne; 19 november 1961.

Servaes, Linda Francoise Bertha; 19 november 1961.

### Harlingen

de Vries, Jan Jacob; 8 november 1961.

Kracht, Derk Jacob; 22 oktober 1961.

## GEHUWD

### Utrecht

Drogt, Albert J. met Geisen van den Sluis, Maudy Eleanore; 24 november 1961.

## OVERGEPLAATST

Hillyard, Lyle; van de functie van reizende zendeling naar Rotterdam Noord als supervising elder.

Mason, Michael; van de functie van reizende zendeling naar Arnhem als supervising elder.

Wallwork, Leland; van Schiedam naar de functie van reizende zendeling.

Rock, Brent; van Leeuwarden naar de functie van reizende zendeling.

van Dongen, Ray; van Rotterdam Zuid naar de functie van assistent van de president.

Poelman, Keith; van Amsterdam West naar Rotterdam Zuid als supervising elder.

van Woerkom, Dean; van Harlingen naar Amsterdam West.

Steenblik, Robert; van Leeuwarden naar de functie van reizende zendeling.

Brague, James; van Leeuwarden naar Schiedam.

Grimes, Larry; van Breda naar Leeuwarden.

Vlam, Alvin; van Gent naar Leeuwarden.

van Leuven, Ross; van Gouda naar Den Haag Noord.

Giles, Roger; van Haarlem naar Den Haag Noord.

Rackham, Lawrence; van Amsterdam Zuid naar Gent.  
Mackay, James; van Arnhem naar Breda.  
van Dam, Marvin; van Utrecht naar Leeuwarden.  
Blackburn, Milton; van zendingsschool naar Utrecht.  
Dykman, Victor; van Assen naar Amsterdam Zuid.  
Peterson, LeRoy; van Bennekom naar Tilburg.  
Nievaard, Hans; van Amsterdam West naar Nijmegen.  
Visser, Ralph; van Tilburg naar Harlingen.  
Randall, Harry; van Antwerpen naar Arnhem.  
Frier, Walter; van Dordrecht naar Assen.  
Dennis, LeRoy; van Amsterdam West naar Antwerpen.  
Dugger, James; van Den Helder naar Amsterdam West.  
Ross, Kenneth; van Amsterdam Zuid naar Dordrecht.  
Dalebout, Dennis M.; van zendingsschool naar Amsterdam West.  
Mauerman, David; van zendingsschool naar Amsterdam Zuid.  
Johnson, Ferron; van zendingsschool naar Den Helder.  
Dabel, John; van Leeuwarden naar Bennekom.  
Sundin, David; van Nijmegen naar Leeuwarden.  
Alder, Max; van zendingsschool naar Gouda.  
Roberts, Steven; van zendingsschool naar Haarlem.  
van der Beek, Harry John; van Groningen naar Hilversum als gemeentepresident.  
Phillips, Lee; van Utrecht naar Groningen als supervising elder.  
Mosier, Lamarr; van zendingsschooleraar naar Utrecht.  
Leatherwood, William; van zendingsschool naar Rotterdam Noord.  
Mathews, Karen; van Den Haag Noord naar hoofdkantoor.  
Packer, Judy; van zendingsschool naar Den Haag Noord.  
DeLaMare, Robert; van Hilversum naar Engeland.  
DeLaMare, Nora; van Hilversum naar Engeland.  
Thomas, William; van Antwerpen naar Amsterdam Oost als supervising elder.  
Heaps, Dale; van Enschede naar de functie van assistent van de president.  
Steenblik, Robert; van de functie van reizende zendeling naar Enschede als  
supervising elder.  
Vuyk, Martinus; van Amsterdam Zuid naar Antwerpen als supervising elder.  
Rock, Brent; van de functie van reizende zendeling naar Amsterdam Zuid als  
supervising elder.  
Allred, David; van Leeuwarden als reizende zendeling.  
Linford, Richard; van Leeuwarden als reizende zendeling.  
Buma, Grant; van Rotterdam Noord naar Leeuwarden.  
Tesch, Danny; van Delft naar Leeuwarden.  
Jenkins, Joseph; van Zwolle naar Rotterdam Noord.  
Neerings, John; van Gent naar Delft.  
Eastman, Donald; van Groningen naar Gent.  
Crosby, William; van Dordrecht naar Zwolle.  
Mayo, Charles; van Groningen naar Dordrecht.

## AANGEKOMEN

Douglas, Richard Floyd; van Compton, California.  
Packer, Judy; van Preston, Idaho.  
Leatherwood, William Edmund; van Midvale, Utah.



William E. Leatherwood



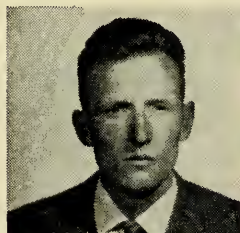
Judy Packer



Richard F. Douglas

### VERTROKKEN

- Hixson, Richard Sterling; aangekomen 16 juni 1959, vertrokken 14 december 1961. Werkzaam geweest: Amersfoort, Antwerpen, Oostende, Rotterdam, hoofdkantoor, Leiden, reizende zendeling, Rotterdam Noord als supervising elder.
- Dalebout, Dennis Raymond; aangekomen 30 juni 1959, vertrokken 14 dec. 1961. Werkzaam geweest: Zwolle, Haarlem, Gent, Harlingen, Leeuwarden, Dordrecht, Antwerpen, reizende zendeling, Arnhem als supervising elder.
- Warnock, Richard Brent; aangekomen 30 juni 1959, vertrokken 20 december 1961. Werkzaam geweest: Harlingen, Rotterdam, Dordrecht, Vlaardingen, Amsterdam, Tilburg, Gent, Hilversum als gemeentepresident.
- Petersen, Dennis L.; aangekomen 30 juni 1959, vertrokken 20 december 1961. Werkzaam geweest: Rotterdam Zuid, Gent, Haarlem, Groningen, Breda, reizende zendeling, Den Haag als supervising elder, Rotterdam Noord.
- Coppin, Thomas Don; aangekomen 30 juni 1959, vertrokken 29 december 1961. Werkzaam geweest: Amsterdam, Den Haag, hoofdkantoor, Zeist, Oostende, Arnhem als supervising elder, reizende zendeling, Amsterdam Oost als supervising elder.
- Wilko, Frank Kalmar; aangekomen 30 juni 1959, vertrokken 29 december 1961. Werkzaam geweest: Nijmegen, Amsterdam, Eindhoven, IJmuiden, reizende zendeling, Rotterdam Zuid als supervising elder, assistent van de president.



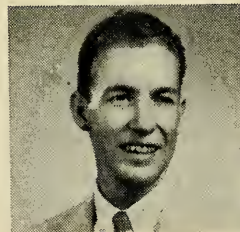
Frank K. Wilko



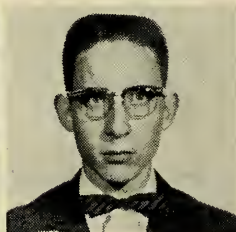
Richard S. Hixson



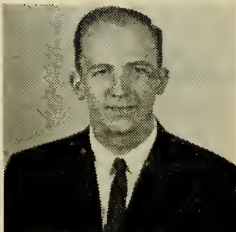
Dennis R. Dalebout



Richard B. Warnock



Thomas D. Coppin



Dennis L. Petersen